

Aan: Rechtbank Arnhem – Sector bestuursrecht
Postbus 9030
6800 EM Utrecht

Betreft: beroep tegen vastgesteld Rampbestrijdingsplan van TWO Chemical Logistics BV te Nijmegen. Regionaal plannummer RBP-003. Besluit en datum in werking treding 11 oktober 2012.

Datum: 19 november 2012

Briefnr: 12194-mv

Contactpersoon: M.J. Visschers

Geachte voorzitter en leden van de rechtbank,

De Gelderse Natuur en Milieufederatie (GNMF) heeft kennis genomen van het Rampbestrijdingsplan (RBP) van TWO Chemical Logistics BV (hierna TWO genoemd) te Nijmegen (Regionaal plannummer RBP-003). De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft het RBP vastgesteld op donderdag 11 oktober 2012. Het besluit is gepubliceerd op dinsdag 16 oktober 2012. De indieningstermijn van een beroepschrift bedraagt zes weken (tot 27 november 2012).

De GNMF tekent beroep aan tegen dit vastgestelde Rampbestrijdingsplan. Dit beroep wordt mede aangetekend door Vereniging Leefmilieu uit Nijmegen. De zienswijze en bezwaren van Vereniging Leefmilieu (dd 28 juni 2012) zijn gelijklopend aan die van de GNMF. In de bijlagen van dit beroepschrift zijn de machtiging van Vereniging Leefmilieu, het uittreksel van de Kamer van Koophandel en statuten opgenomen.

De GNMF acht de kwaliteit van het RBP van essentieel belang omdat het bedrijf op 500 meter afstand ligt van de bebouwde kom van het dorp Weurt, 500 meter van Kinderdorp Neerbosch, op 1200 meter van de wijken Nijmegen West en Lindenholt en 2000 meter van Beuningen. Zoals uit het rampbestrijdingsplan blijkt zal een ramp en het eventuele tekortschieten van de rampbestrijding grote gevolgen hebben voor de gezondheid van veel mensen en het milieu in Nijmegen en Beuningen.

De GNMF is ondermeer van mening dat op een aantal bezwaren in de zienswijze (brief dd 25 juni 2012) onvoldoende wordt ingegaan. Op een aantal vragen in de zienswijze is geen antwoord gegeven. Daarom dient de zienswijze als in het beroep herhaald en als onderdeel van het beroep te worden beschouwd.

Vanwege de onvolledige en onvoldoende onderbouwing en de niet correcte procesgang tot nu toe zijn wij van mening dat er sprake is van een onzorgvuldig genomen besluit.

Incorrecte procesgang

Wat betreft de protestgang hebben wij onderstaande bezwaren:

- De Veiligheidsregio heeft als bevoegd gezag nagelaten om een rechtsmiddelenclausule op te nemen. Burgers worden ten onrechte niet in de

gelegenheid gesteld om in beroep te gaan. Tijdens een informatieavond op 11 juni 2012 (tijdens de inspraakperiode) is ook in aanwezigheid van de gehele groep aanwezigen meegedeeld dat men niet in beroep kon gaan. De GNMF en Vereniging Leefmilieu hebben dit alleen mondeling gehoord en vernomen via de 'Reactie op ingediende zienswijzen RBP TWO dd 17 september 2012, pagina 19.

- Burgemeester van Beuningen dhr. C. van Eert heeft reeds vóór 23 mei 2012 het concept RBP al goedgekeurd. Dit is de gemeenteraad van Nijmegen in de Kamerronde op 23 mei van 19.00-19.30u meegedeeld door voorzitter burgemeester Bruls. In het concept stonden nog essentiële fouten. Ondermeer stond in de hoofdtekst het statement dat er 'waarschijnlijk geen slachtoffers bij een ramp vallen' (zie verder pagina 2 en 3 van dit beroepschrift). Deze fouten zijn in de eindversie dd 11 oktober 2012 gecorrigeerd. Als bestuurslid van de Veiligheidsregio heeft de burgemeester van Beuningen daarmee over een onvolwaardig concept zijn definitieve goedkeuring reeds gegeven. Er is geen schriftelijke verslag van de Kamerronde. De bespreking is terug te luisteren via <http://nijmegen.raadsinformatie.nl/?Commissie=682&Vergadering=26204>.

In onderstaande wordt nader ingegaan op de gronden van het beroep. De getallen bij de beroepsgronden verwijzen naar de bezwaren in de zienswijze.

1. Beoordeling onafhankelijke experts

Het eerste concept RBP van TWO (dd mei 2011) is door een groep onafhankelijke experts beoordeeld (zie Beoordeling concept RBP TWO dd 11 februari 2011; voorstel B&W Beuningen 11 februari 2012). De groep van onafhankelijke experts op het gebied van Veiligheid en Rampbestrijding (zie bijlage 3 van de Beoordeling) heeft dit concept RBP als onvoldoende beoordeeld. Een aantal van deze onafhankelijke experts zijn betrokken geweest bij de evaluatie van de ramp bij Chemie Pack te Moerdijk (4 januari 2011). Dit zijn ondermeer dhr. B. Ale (hoogleraar Veiligheid en Rampenbestrijding TU Delft) en dhr H. Jans (Jans Consultancy Gezondheid en Milieu). De beoordeling bevatte 86 punten van kritiek op het gebied van bestuur, veiligheid, beheersing, effecten, communicatie en overige onderdelen. Het eerste concept RBP is op 25 van deze punten aangepast.

Op 23 mei 2012 heeft de een debat in de Raadscommissie over het tweede aangepaste RBP plaatsgevonden. Burgemeester Bruls deelde mee dat de burgemeester van Beuningen het tweede concept RBP had goedgekeurd. Burgemeester Bruls deelde raadsleden mee dat hij daarom een nieuwe onafhankelijke externe beoordeling niet nodig achtte. Zie opname Kamerronde.

Ernstige fouten in tweede concept RBP

Het tweede concept RBP is op 11 juni 2012 besproken met stakeholders bij de Veiligheidsregio Rivierenland te Nijmegen. Op basis van deze bespreking is het tweede concept opnieuw op essentiële punten aangepast. Naar onze mening betrof het een aantal ernstige fouten. Het betrof ondermeer:

1. het in de hoofdtekst aangeven dat bij een ramp waarschijnlijk geen slachtoffers vallen terwijl uit de slachtofferberekening in de bijlage blijkt dat er een groot aantal doden en slachtoffers valt. Uit de betreffende slachtofferberekening blijkt dat er bij brand in een hal ca 200 doden en bij een complexbrand ca 1200 doden en vele gewonden vallen.

2. Het fors naar beneden bijstellen van het aantal berekende slachtoffers in de nieuwe slachtofferberekening (dd juli 2012). Het aantal doden bij brand in één hal (scenario 1) is gedaald van ca 200 naar 15 (factor 14) en bij een complexbrand van ca 1200 naar 300 (factor 4). Zie tabel 1 hieronder. Het verschil in de cijfers is niet duidelijk. Er wordt gesproken van 'verbeterde afstandsbepalings' (zie pagina 7 van de Reactie op zienswijzen).

Tabel 1: Verschillen in slachtofferberekening: aantallen concept mei 2012 (getal voor de pijl in de tabel) en definitieve versie 11 oktober 2012 (getal na de pijl in de tabel).

	T1, T2 (slachtoffers die onmiddellijke een medische ingreep nodig hebben)	T3 (slachtoffers waarbij medisch ingrijpen tot 6 uur na de ramp kan worden uitgesteld)	T4 (aantal doden)
Aantal slachtoffers bij brand in één hal . Scenario 1. Bij weertype F 1,5 (stabiel weer)	503 -> 112	2.079 -> 1.052	206 -> 15
Aantal slachtoffers bij complexbrand. Scenario 2. Bij weertype F 1,5 (stabiel weer)	2.944 -> 1839	9.424 -> 8.988	1.241 -> 272

De burgemeesters van Nijmegen en Beuningen hebben hun goedkeuring reeds voorafgaand aan bovenstaande aanpassingen gegeven. Dit betekent dus dat het uiteindelijke nu voorliggende stuk niet door hen is goedgekeurd maar een eerdere versie, Terwijl die versie op talloze plaatsen is gewijzigd. Dit betekent dus dat de formele goedkeuring van B&W Nijmegen en B&W Beuningen van het voorliggende stuk ontbreekt.

Aangezien er essentiële fouten door ons in het tweede RBP zijn aangetroffen, achten wij het van belang dat ook dit tweede definitieve RBP wordt onderworpen aan een onafhankelijke, externe beoordeling (second opinion). Experts zullen er naast ons ook mogelijk nog fouten uit halen. Dit verzoek van ons is door de veiligheidsregio afgewezen.

Contour Levensbedreigende Waarde ontbreekt

Op kaart 5a 'Effectcontour NOx' in bijlage E van het definitieve RBP staat alleen de contour van 20 mg NOx/ m3 (bij scenario 1) aangegeven. Binnen deze contour treedt irritatie op (AGW contour; Alarmeringsgrenswaarde). Ten onrechte ontbreekt de 50 mg NOx /m3 contour. Binnen deze contour treedt longoedeem op (LBW contour;

LevensBedreigende Waarde). Deze LBW contour valt voor een groot deel over Nijmegen.

Volgens de tabel Effectafstand op pagina 13 van het RBP ligt deze contour op 3500 meter. Het stadsdeel Nijmegen-West valt hier ruim binnen. Door het ontbreken van deze contour is de verstrekking van de informatie onduidelijk. Dit bemoeilijkt een evenwichtige afweging.

2. Actualisatie omgevingsvergunning TWO

Op 28 juni 2012 hebben gemeente Nijmegen en het bedrijf TWO in een akkoord afgesproken de vergunning ambtshalve te actualiseren. Bij de actualisatie wordt het bedrijf meer flexibiliteit gegund in de bedrijfsvoering. De flexibiliteit komt tot uiting in het niet meer vastleggen van aard en hoeveelheden van stoffen op een locatie. In de nieuwe vergunning worden de PGS15 en PGS8 (resp voorschriften voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen en regels voor de opslag van organische peroxiden) opgenomen. Daarbij is afgesproken dat vóór maart 2013 de UPDs (UitgangspuntenDocumenten; Plan van eisen) van de sprinklerinstallatie formeel door een geaccrediteerde inspectieinstelling zijn vastgesteld en door B&W zijn goedgekeurd. Een concept ontwerp vergunning is op 12 november 2012 besproken.

In punt 2 van de zienswijze wordt niet ingegaan op twee vragen:

- a. de vraag waarom de verdergaande Duitse en Franse normen voor brandwerendheid/ branddoorslag niet worden toegepast. In Duitsland en Franrijk bedragen deze resp. 90 en 120 minuten.
- b. de vraag waarom de hallen 3 (ADR klasse 2; gassen/ spuitbussen), 5 (ADR klasse 5, 6, 8 en 9) en 6A/6B/6C (ADR klasse 3, 4, 8 en 9; zie Momentopname kaart 1, bijlage E RBP) geen actueel geaccrediteerd uitgangspuntendocument (UPD) hebben.

Bluswater en flexibiliteit

Een deel van de gevaarlijke stoffen mag niet met water worden geblust. Deze dienen dan toch op één specifieke locatie binnen het bedrijf te worden opgeslagen. Hierbij is geen flexibiliteit mogelijk. Onduidelijk is welke andere gevaarlijke stoffen onder speciale omstandigheden moeten worden opgeslagen.

Bouwkundige constructie oude hallen 1 en 3 t/m 9

De sprinkler is aangelegd omdat de bouwkundige constructie van met name de oude hallen (hal 1 en 3 t/m 9) geen 60 minuten brandwerendheid oplevert. Ook de Inspectie ILT/ Risicovolle bedrijven heeft aangegeven dat het van belang is om fundamenteeler naar de brandwerendheid van de bouwkundige constructie te kijken. De vraag is of de bouwkundige constructies na alle uitbreidingen nog écht voldoen (telefoongesprek met inspecteur dhr. S. Smeulders, coördinator Externe Veiligheid).

De veiligheidsregio verwijst in haar antwoord naar de milieuvergunning waarin een en ander geregeld moet zijn en waaraan ze geen eisen kan stellen. Daarin heeft ze natuurlijk gelijk, al zouden wij dat graag anders zien. Maar ons punt is dat de adequaatheid van het Rampbestrijdingsplan staat of valt met de brandwerendheidsvoorzieningen van het bedrijf. Als die onvoldoende zijn, zal de brandweer minder kunnen doen om een ramp beperkt te

houden. Indien de aanwezige gevaarlijke stoffen niet op vast plaatsen staan, maakt dit de kans op fouten bij het aanpakken van een ramp groter omdat er eerst stappen genomen moeten worden om er achter te komen waar welke stoffen staan. Dat is nu niet bij de hulpdiensten bekend.

3. Standaard plasbrand van maximaal 900 m2

De modellering van de effecten van een plasbrand vindt plaats op basis van een maximale plasbrand van 900 m2. De hallen zijn gemiddeld 1200 tot 1500 m2 groot. Argument voor het maximum van 900 m2 is dat bij een grotere plasbrand de hitte zo groot is dat er pluimstijging optreedt. Branden groter dan 900 m2 worden daarom niet gemodelleerd. Het is echter voorstelbaar dat er twee of meerdere plasbranden in afzonderlijke (nog van elkaar gescheiden) hallen plaatsvinden. Deze situatie kan zich vooral voordoen als de aanleiding van buiten komt (explosie met brandbaar materiaal die twee hallen in de brand zet). Recent heeft op het industrieterrein van Nijmegen zich bijvoorbeeld een explosie voor gedaan in de kolencentrale van GDF Suez (voorheen Electrabel Nijmegen) waarbij materiaal op grote afstand is weggeslingerd. In een dergelijke geval zou brandbaar materiaal het bedrijf, dat de omvang heeft van een flinke straat, op meerdere plaatsen in vlam kunnen zetten. Deze situatie is niet doorgerkend.

4 en 5. Scenario 'Schuilen' zinloos en scenario 'Evacuatie' onmogelijk

Binnen 3 resp. 5 uur is de rook binnengedrongen in oude en nieuwe woningen. De brand bij Chemie Pack duurde meer dan 12 uur. Het opgenomen scenario schuilen heeft bij de beschreven scenario's 1 en 2 (stabiel weer) geen zin. Een zeer kritisch scenario is een nachtelijke brand. De kans op stabiel weer is dan het grootst en daarmee de kans dat een rookpluim 'een wijk induikt'.

Het eerste RBP is aangepast door te verwijzen naar het 'landelijk protocol schuilen of ontruimen/ evacueren'. Wij achten het RBP daarmee nog steeds te afwachtend gezien de omvang van de effecten in de meest effectvolle scenario's.

Gevaar van permanente afzuiging woningen

Vele woningen hebben een permanente afzuiging (ten behoeve van een gezond binnenmilieu) die bewoners zelf niet uit kunnen zetten. Of bewoners zijn niet op de hoogte hoe zij deze moeten uit zetten. Woningen zullen dan nog sneller met rook gevuld zijn. Er wordt ten onrechte niet ingegaan op dit probleem.

6. Bluscapaciteit niet gekwantificeerd

Op pagina 8 van het RBP staat alleen aangegeven dat er 2000 m3 bluswater in tanks voor de sprinklerinstallatie is opgeslagen. Er staat niet aangegeven hoelang de sprinklerinstallatie in één hal een brand met deze hoeveelheid bluswater kan bedwingen. Op de open dag van TWO op 27 oktober 2012 is door de directeur Bedrijfsvoering, dhr Raats, meegedeeld dat de voorraad bluswater van 2000 m3 de sprinkler voor 2 uur kan voorzien van bluswater. Daarbij is niet aangegeven voor hoeveel hallen tegelijkertijd dit geldt.

7. Te weinig capaciteit bij hulpdiensten en in ziekenhuizen

Dit bezwaar is niet beantwoord in onderdeel k) 'Hulpdiensten en slachtoffers' op pagina 19 van de Reactie op ingediende zienswijzen (dd 17 september 2012). Voor de ca 2000 slachtoffers die bij scenario 2 (complexbrand) onmiddellijk uitgebreide geneeskundige hulp in een ziekenhuis nodig hebben (slachtoffers T1 en T2) is in de regio Nijmegen en de verdere omgeving onvoldoende capaciteit. Ook noodhospitaals hebben onvoldoende capaciteit.

8. Aantallen slachtoffers nog steeds niet opgenomen in hoofdtekst

De aantallen typen slachtoffers zijn ook in de tweede versie niet opgenomen in de hoofdtekst. De slachtofferberekening is opgenomen in bijlage D. Een expliciete vertaling naar de hoofdtekst is niet gemaakt. Voor een goede besluitvorming achten wij dat wel zondermeer noodzakelijk.

9. Acties per effectafstand

Uit de toelichting in de 'Reactie op de zienswijzen' blijkt dat de 1% - lethaliteitscontour (125 mg NOx/ m3) op ca 3456 meter is gelegen. De contour 'Levensbedreigende Waarde' (50 mg NOx/ m3) van scenario 2 complexbrand ligt op 3460 meter. Daarmee liggen de contouren van 125 en 50 mg NOx/ m3 op elkaar. Wij vragen ons af of de berekeningen wel goed zijn uitgevoerd omdat er geen onderscheid wordt gemaakt in deze concentraties.

10. Scenario ontploffingen niet meegenomen

Ontplobbare gasflessen en spuitbussen staan wel opgeslagen. Maatregelen bij ontploffingen (sneuvelen ruiten bij bedrijven en woningen) zijn niet meegenomen.

11. Alleen effectcontouren voor NO2

De effectcontouren voor NO2 liggen ver van het bedrijf De LBW-contour (Levensbedreigende Waarde-contour) ligt op 3600 meter van het bedrijf. De contouren van andere toxische stoffen zoals cyanide en fosgeen, zijn daardoor ook onverminderd relevant. Deze zijn niet gegeven.

12. Afspraken met buurbedrijven ontbreken

Onder werknemers van buurbedrijven vallen vanwege hoge concentraties de eerste en meeste slachtoffers. Extra maatregelen en crisiscommunicatie richting buurbedrijven ontbreekt.

13. 's Nachts geen medewerkers voor eerste acties

's Nachts werken er geen medewerkers die van wezenlijk belang zijn voor de eerste cruciale acties. Uit evaluatie van rampen blijkt dat adequate acties van personeel in de eerste minuten essentieel zijn om verdere escalatie te voorkomen.

15. Organische peroxiden

Voor de ADR klasse 5.2 organische peroxiden zijn aparte voorschriften voor opslag gemaakt, de zgn PGS8. Organische peroxiden kunnen tot grote steekvlammen leiden (zie ervaring bij de Chemie Pack brand). Naar onze mening is dit een belangrijke aspect bij de brandbestrijding en de maatregelen in het RBP.

17. Kwetsbare objecten niet opgenomen in RBP

Om het inzicht en het bewustzijn te vergroten zijn wij van mening dat kwetsbare objecten (zoals scholen en verzorgingstehuizen) wel op een kaart in het RBP dienen te worden opgenomen.

Op basis van bovenstaande gronden verzoeken wij u om het besluit van het vaststellen van het Rampbestrijdingsplan te vernietigen.

Hoogachtend

Drs. V.A.M. Vintges
Directeur

Bijlagen:

1. Besluit Veiligheidsregio genomen op 11 oktober 2012 en bekendgemaakt op 16 oktober 2012.
2. Zienswijze Gelderse Natuur en Milieufederatie dd 25 juni 2012.
3. Uittreksel Kamer van Koophandel GNMF
4. Statuten GNMF
5. Machtiging directeur door bestuur GNMF (twee documenten; machtiging en volmacht).
6. Brief verwijzing Vereniging Leefmilieu naar beroep GNMF (beroepschrift als herhaald en ingelast beschouwen in betreffend beroepschrift Vereniging Leefmilieu). Brief dd 19 november 2012.
7. Uittreksel Kamer van Koophandel Vereniging Leefmilieu
8. Statuten Vereniging Leefmilieu
9. Zienswijze Vereniging Leefmilieu